

Nr 206.

Af herr **Engström**, om anslag till beredande af ålderdomsunderstöd åt vissa lärare och lärarinnor vid småskolor och folkskolor, hvilka icke erhållit understöd från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt.

Innevarande års statsverksproposition upptager under tionde hufvudtiteln (punkt 24, sid 15) ett anslag af 20,550 kronor för beredande af ålderdomsunderstöd åt sådana lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskola, hvilka, efter att hafva i minst femton års tid oförvitligen tjänstgjort, afgått från tjänsten utan att erhålla understöd enligt nädiga reglementet den 22 juni 1892.

Understödet är afsedt att utgå med högst 150 kronor årligen åt hvardera af ofvan nämnda lärare och lärarinnor, hvilka

1:o) afgått från tjänsten utan att vara berättigade till understöd enligt nyssnämnda nädiga reglemente eller före utgången af år 1891;

2:o) vid afgang från tjänsten hafva uppnått en lefnadsålder af minst femtiofem år; samt

3:o) styrkas befinna sig i behöfvande omständigheter.

Samtliga här i fråga varande understödstagare uppnå innevarande år en lefnadsålder af sjuttiofem år. Det är tydligt, att de allra flesta af dem vid denna höga ålder sakna förmåga att försörja sig själfva och sålunda äro för sin existens helt beroende af det understöd af 150 kronor, hvilket genom det för år 1912 äskade anslaget skulle komma dem till godo. Men det torde på samma gång vara alldeles uppenbart, att ett understöd af 150 kronor om året är för knappt tilltaget och svårligen kan räcka till att hålla nöden och armodet borta. Och dock hafva dessa gamla lärare och lärarinnor haft en viktig uppgift i folkbildningens tjänst, att fylla och där under svåra förhållanden och synnerligen klena lönevillkor utfört ett arbete af den betydelse för samhället, att detta borde

anse det vara en kär plikt att i gengäld sörja för dem på deras ålderdom, så att de slippa att lida nöd.

Det synes mig därför vara en billig och tillika anspråkslös begäran, att anslaget måtte höjas till det belopp, att därigenom ett årligt understöd af högst 200 kronor kunde beredas hvar och en af ofvan nämnda lärare och lärarinnor. Därigenom skulle för öfrigt uppstå en någorlunda rimlig proportion mellan i fråga varande ålderdomsunderstöd och det understöd af 400 kronor, som årligen utgår till en motsvarande grupp af äldre behöfvande folkskolelärare.

Understödstagarnes antal uppgick år 1910 till 137, och tilldelades åt hvardera af dessa 150 kronor eller ett sammanlagdt belopp af 20,550 kronor. Det torde med skäl kunna antagas, att detta antal kommer att i någon mån minskas så väl under innevarande som nästa år. Då emellertid Kungl. Maj:t i sitt anslagsäskande för år 1912 tyckes beräkna understödstagarnes antal äfven för detta år till nämnda siffra, synes det vara lämpligt att utgå från denna beräkning. Det anslagsbelopp, som erfordras, om understödet för hvardera af de beräknade 137 understödstagarne höjes från 150 till 200 kronor, uppgår till 27,400 kronor, hvadan alltså det af Kungl. Maj:t begärda anslaget, uppgående till 20,550 kronor, skulle behöfva höjas med ett belopp af 6,850 kronor.

Med stöd af hvad jag här ofvan anfört tillåter jag mig vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville för år 1912 å allmänna indragningsstaten anvisa och till Kungl. Maj:ts disposition ställa ett anslag af 27,400 kronor för beredande af ålderdomsunderstöd åt sådana lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskola, hvilka, efter att hafva i minst femton års tid oförvitligen tjänstgjort, afgått från tjänsten utan att erhålla understöd enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892, och under villkor:

att det belopp, hvartill understöd högst må meddelas, bestämmes till 200 kronor årligen; samt att i öfrigt af Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelser och villkor af Riksdagen godkännas.

Stockholm den 27 januari 1911.

Georg Engström.